

การศึกษาการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรมการใช้ยา
ตามเกณฑ์การรักษา ของผู้ป่วยจิตเภท โรงพยาบาลศรีธัญญา

นางสาวชีวันนัทธ์ ชาวนอก

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2551
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF USING THE EMPOWERMENT PROGRAM ON MEDICATION
ADHERENCE BEHAVIORS OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS,
SRITHUNYA HOSPITAL

Miss Cheevanan Chownok

An Independence Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing

Faculty of Nursing

Chulalongkorn University

Academic Year 2008

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อโครงการศึกษาอิสระ

การศึกษาการใช้โปรแกรมเสริมสร้างพลังอำนาจ
ต่อพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาของผู้ป่วย
โรคจิตเภท โรงพยาบาลศรีธัญญา

โดย

นางสาวชีวนันท์ ชนวนอก

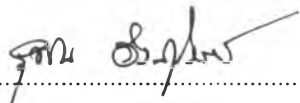
สาขาวิชา

การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลือบุญวัชชัย

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับโครงการศึกษาอิสระฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร.ต.อ.หญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลือบุญวัชชัย)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(นางเพชรี คันธสายบัว)

ชิวันท์ ชาวนอก: การศึกษาการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรม
 การใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาของผู้ป่วยจิตเภท โรงพยาบาลศรีธัญญา (A STUDY OF
 USING EMPOWERMENT PROGRAM ON MEDICATION ADHERENCE
 BEHAVIORS OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS, SRITHUNYA HOSPITAL)
 อ.ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลีอนุชวัชชัย, 116 หน้า

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาของ
 ผู้ป่วยจิตเภทก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยโรค
 จิตเภท โรงพยาบาลศรีธัญญา จำนวน 20 คน ซึ่งคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้
 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจสำหรับผู้ป่วยจิตเภท, แบบประเมิน
 แหล่งพลังอำนาจ และแบบประเมินพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาของผู้ป่วยจิตเภท ซึ่งได้
 ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน และหาค่าความเที่ยงของแบบประเมิน
 แหล่งพลังอำนาจและแบบประเมินพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาได้ค่าความเที่ยงของแบบ
 ประเมิน เท่ากับ .74 และ .81 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
 มาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าที (paired t - test)

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

พฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาของผู้ป่วยจิตเภทหลังได้รับ โปรแกรมการเสริมสร้าง
 พลังอำนาจเพิ่มขึ้นกว่าก่อน ได้รับ โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 ระดับ .05

สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
 ปีการศึกษา 2551

ลายมือชื่อนิสิต..... *ชิวันท์ ชาวนอก*
 ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษา..... *[Signature]*

5077806736: MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEY WORD: EMPOWERMENT / MEDICATION ADHERENCE BEHAVIORS / SCHIZOPHRENIA

CHEEVANAN CHOWNOK : A STUDY OF USING THE EMPOWERMENT PROGRAM ON MEDICATION ADHERENCE BEHAVIORS OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS , SRITHUNYA HOSPITAL. INDEPENDENT STUDY ADVISOR: ASSOC. PROF. ORAPHUN LUEBOONTHAVATCHAI, Ph.D., RN, 116 pp.

The purpose of this study was to compare the medication adherence behavior of schizophrenic patients before and after receiving empowerment program. Sample of this study were 20 schizophrenic patients from Srithanya Hospital Institute of Psychiatry, who met the inclusion criteria. Instruments for this study were empowerment program of schizophrenic patients, medication adherence behavior of schizophrenic patients scale and source of power questionnaire. The instruments were examined for content validity by three professional experts and tested for reliability of the scales. The reliabilities of the source of power questionnaire and the medication adherence behavior of schizophrenic patients were .74 and .81 respectively. Statistical techniques for data analysis were percentage, mean, standard deviation and paired t - test.

The major findings were as follows:

The mental health medication adherence behavior of schizophrenic patients after using empowerment program was significantly higher than before received empowerment program at .05 level

Field of study: Mental Health and Psychiatric Nursing
Academic year 2008

Student's signature.....*Cheevanan Chownok*.....
Advisor's signature.....*Oraphun Lueboonthavatchai*.....

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลีอนุชวณิช อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ ที่กรุณาสับสนุน แนะนำ ตลอดทุกขั้นตอนของการศึกษา อีกทั้งให้กำลังใจ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่ง ตลอดมา ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้ง และประทับใจในความเมตตาของท่านเป็นที่สุด

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์ ประธานสอบ โครงการศึกษาอิสระ และอาจารย์เพชร คันธสายบัว กรรมการสอบ โครงการศึกษาอิสระที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการแก้ไขโครงการศึกษาอิสระ ทำให้โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณกรมสุขภาพจิตที่สนับสนุนทุนการศึกษา ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงพยาบาลศรีธัญญา หัวหน้างาน กลุ่มงานพยาบาล สำหรับโอกาสทางการศึกษา ตลอดจนผู้ช่วยในการดำเนินโครงการ พี่ๆ เพื่อนร่วมงานที่สนับสนุนการดำเนินโครงการจนสำเร็จ

ท้ายที่สุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณ พ่อและแม่ที่ให้ชีวิตและปัญญาเพื่อศึกษาและให้พลัง พร้อมทั้งให้กำลังใจ มอบความห่วงใยให้กับลูกตลอดชีวิตที่ผ่านมา ขอขอบคุณตา ยาย ปู่ ย่าที่มีกำลังใจ และคำสั่งสอนให้ตลอดมา ขอขอบคุณน้องสาวทั้งสามคนที่เป็นเด็กดีที่คอยเป็นกำลังใจเสมอ และขอขอบคุณ คุณเอกสิทธิ์ เครืออนันต์ ครอบครัวอันเป็นที่รักที่เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุน ผู้ศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

คุณค่าแห่งความดีงาม และประโยชน์ใดๆ อันเกิดจากโครงการศึกษาอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบให้เป็นพลังอันยิ่งใหญ่แก่ทุกท่านที่ได้กล่าวมาแล้ว รวมทั้งผู้ปวยจิตเภท ให้มีความสุขกาย สุขภาพใจที่แข็งแรง สมบูรณ์ตลอดไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	7
แนวเหตุผลและสมมติฐานการศึกษา.....	7
ขอบเขตการศึกษา.....	10
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	60
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	61
วิธีการดำเนินการ.....	70
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	84
รายการอ้างอิง.....	93
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	102
ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการศึกษา.....	104
ภาคผนวก ค แบบฟอร์มพิกัด เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	107
ประวัติผู้เขียน โศงการศึกษาอิสระ.....	116

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางกิจกรรมตามโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ	72
2	ค่าเฉลี่ยของแหล่งพลังอำนาจผู้ป่วยจิตเภทภายหลังที่ได้รับโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจเป็นรายบุคคล	76
3	จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยจิตเภทที่ได้รับการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล	79
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา ของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการได้รับโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ	81
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา ด้านการใช้ยาตามแผนการรักษา รายชื่อของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังการเสริมสร้างพลังอำนาจ	82
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา ด้านความสามารถในการสังเกตและจัดการกับอาการข้างเคียงของยา รายชื่อของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังการเสริมสร้างพลังอำนาจ	83